

1. Моніторинг законодавства за травень 2024 року

Травень	
Документ	Коментар
КЗпП доповнили статтею про правонаступництво у трудових відносинах	
Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII Чинна редакція від 18.05.2024	Закон України «Про внесення зміни до Кодексу законів про працю України щодо трудових відносин при передачі суб'єкта господарювання» від 25.04.2024 № 3677-IX доповнює КЗпП новою статтею 36-1, що врегульовує питання трудових відносин у разі передачі суб'єкта господарювання. А саме: <ul style="list-style-type: none">визначає ключові поняття щодо передачі суб'єкта господарювання;

	<ul style="list-style-type: none"> • зобов'язує роботодавця повідомити працівників про дату передачі підприємства іншому власнику, причини та наслідки таких дій; • визначає відповідальність роботодавця при звільненні працівників через зміну істотних умов праці на шкоду працівнику. <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як внести зміни до кадрових документів під час зміни типу акціонерного товариства</p> <p>У які документи внести зміни після реорганізації підприємства чи філії</p>
<p>Із 19 травня штраф за порушення правил військового обліку та мобілізації — до 59 500 грн</p>	
<p>Кодекс України про адміністративні правопорушення</p> <p>від 07.12.1984 № 8073-Х</p> <p>Чинна редакція від 19.05.2024</p>	<p>Закон України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо удосконалення відповідальності за порушення правил військового обліку та законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію» від 09.05.2024 № 3696-ІХ збільшив штрафи за порушення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • призовниками, військовозобов'язаними, резервістами правил військового обліку в особливий період — від 1000 до 1500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (нмдг), 17 000 — 25 500 грн (ст. 210 КпАП); • законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію в особливий період на посадових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб та громадських об'єднань — від 2000 до 3500 нмдг, 34 000 — 59 500 грн (ст. 210-1 КпАП). <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Відповідальність роботодавця за порушення у сфері військового обліку</p> <p>Таблиця. Відповідальність за порушення у сфері військового обов'язку та військового обліку</p>
<p>Діє Закон, за яким військовозобов'язані зі статусом «обмежено придатні» мають повторно пройти медогляд</p>	
<p>Закон України</p> <p>Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав</p>	<p>Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав військовослужбовців та поліцейських на соціальний захист» від 21.03.2024 № 3621-ІХ (далі</p>

<p>військовослужбовців та поліцейських на соціальний захист</p> <p>від 21.03.2024 № 3621-IX</p> <p>Набрав чинності 04.05.2024</p>	<p>— Закон № 3621) почав діяти з 4 травня 2024 р. Закон № 3621 серед іншого, скасовує статус «обмежено придатний» за станом здоров'я до військової служби та зобов'язує громадян України, яким встановили такий статус до 4 травня 2024 року, пройти повторний медогляд протягом 9-ти місяців. Тепер військово-лікарська комісія має чітко визначати, хто придатний, а хто непридатний до військової служби.</p> <p>Закон № 3621 також виключає членів лікарсько-консультативних комісій із числа суб'єктів декларування.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Коли військовозобов'язані зі статусом «обмежено придатні» повторно проходять медогляд — роз'яснення Міноборони</p> <p>Чи можна оскаржити в суді рішення ВЛК щодо придатності до військової служби</p> <p>Голови та члени ЛКК не подаватимуть декларації</p>
<p>Через три місяці набуде чинності Закон, що регулює працю домашніх працівників</p>	
<p>Закон України</p> <p>Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання праці домашніх працівників</p> <p>від 25.04.2024 № 3680-IX</p> <p>Не набрав чинності</p>	<p>Закон імплементує положення Конвенції Міжнародної Організації праці № 189 про домашніх працівників, встановлює їх правовий статус та забезпечує соціальний захист.</p> <p>У КЗпП з'явиться нова глава XI-А «Регулювання праці домашніх працівників», до складу якої увійдуть 6 статей.</p> <p>Стаття 173-3 КЗпП містить обов'язкові умови трудового договору з домашніми працівниками.</p> <p>Закон № 3680 вносить зміни до інших статей КЗпП та приводить їх у відповідність до нової глави XI-А. Крім цього, він вносить зміни до законів України:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Про оплату праці» від 24.03.1995 № 108/95-ВР; • «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03.2000 № 1533-III; • «Про охорону праці» від 14.10.1992 № 2694-XII; • «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV;

	<ul style="list-style-type: none"> • «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI; • «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 № 1105-XIV. <p>Закон № 3680 опублікували 24 травня 2024 р., він почне діяти через три місяці з цього дня. До того часу КМУ має привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим законом.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Види робочого часу відповідно до Кодексу законів про працю України</p>
Воєнний стан продовжили на 90 днів	
<p>Указ Президента України</p> <p>Про введення воєнного стану в Україні</p> <p>від 24.02.2022 № 64/2022</p> <p>Чинна редакція від 10.05.2024</p>	<p>Указом «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 06.05.2024 № 271/2024</p> <p>Президент продовжив воєнний стан в Україні з 05:30 14 травня ще на 90 діб — до 12 серпня 2024 року.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Воєнний стан — дати, тривалість, підстави</p>
<p>Закон України</p> <p>Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»</p> <p>від 08.05.2024 № 3684-IX</p> <p>Набрав чинності 10.05.2024</p>	<p>Закон затвердив Указ Президента «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 06.05.2024 № 271/2024 , за яким воєнний стан в Україні продовжили з 05:30 14 травня 2024 року строком на 90 діб.</p> <p>Продовжують діяти норми Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Воєнний стан</p> <p>Трудові відносини в умовах воєнного стану</p>
Президент підписав Закон, що продовжує мобілізацію	
<p>Указ Президента України</p> <p>Про загальну мобілізацію</p> <p>від 24.02.2022 № 65/2022</p> <p>Чинна редакція від 14.05.2024</p>	<p>Указом «Про продовження строку проведення загальної мобілізації» від 06.05.2024 № 272/2024</p> <p>Президент продовжив строк проведення загальної мобілізації з 14 травня 2024 року на 90 діб.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Гарантії працівникам на час військової служби</p>
<p>Закон України</p>	<p>Закон затвердив Указ Президента «Про продовження строку проведення загальної</p>

<p>Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації»</p> <p>від 08.05.2024 № 3685-IX</p> <p>Набрав чинності 14.05.2024</p>	<p>мобілізації» від 06.05.2024 № 272/2024, за яким строк проведення загальної мобілізації продовжили з 14 травня 2024 року на 90 діб.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як увільнити через призов по мобілізації</p>
<p>Із 18 травня діє «мобілізаційний» закон</p>	
<p>Закон України</p> <p>Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку</p> <p>від 11.04.2024 № 3633-IX</p> <p>Набрав чинності 18.05.2024</p>	<p>18 травня 2024 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку» від 11.04.2024 № 3633-IX (<i>далі</i> — Закон № 3633). Виняток — зміни до частин четвертої і п'ятої статті 6 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» від 21.10.1993 № 3543-ХІІ щодо військово-транспортного обов'язку, які почнуть діяти з 18 грудня 2024 року.</p> <p>Закон № 3633 зобов'язав громадян України, які перебувають на військовому обліку, уточнити дані.</p> <p>КМУ отримав завдання переглянути порядок бронювання військовозобов'язаних з урахуванням вимог Закону № 3633 та прийняти відповідні нормативно-правові акти протягом одного місяця.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Новий «мобілізаційний» закон — огляд змін</p> <p>Як спланувати роботу з військового обліку</p> <p>Як працівникам уточнити дані у зв'язку з «мобілізаційним» законом і що зробити роботодавцю</p>
<p>КМУ підвищив розміри посадових окладів в органах місцевого самоврядування</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів</p> <p>від 09.03.2006 № 268</p> <p>Чинна редакція від 03.05.2024</p>	<p>КМУ постановою від 30.04.2024 № 484 (<i>далі</i> — Постанова № 484) оновив додатки 48—53 і 55 до постанови КМУ «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» від 09.03.2006 № 268. Встановили мінімальний посадовий оклад службовців органів місцевого самоврядування (ОМС) на рівні не нижче 5995 грн, спеціалістів та посадових осіб — 7100 грн.</p> <p>Окрім цього, врегулювали питання строку зміни розміру надбавки посадовим особам місцевого самоврядування, у яких протягом календарного місяця виникло право на підвищену надбавку за</p>

	<p>вислугу років. Розмір надбавки змінюється з дня набуття права на підвищення.</p> <p>КМУ також рекомендує ОМС:</p> <ul style="list-style-type: none"> • на час воєнного стану преміювати посадових осіб ОМС в розмірі, що не перевищує 100% посадового окладу; • виконувати Постанову № 484 виключно у межах фондів заробітної плати, які передбачили у кошторисах відповідних органів. <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як приймати на роботу в ОМС</p> <p>Чи змінилися з 01.01.2024 оклади працівників, які обслуговують ОМС</p>
<p>КМУ продовжив строк дії відстрочок від призову для залізничників окремою постановою</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>Деякі питання бронювання військовозобов'язаних працівників залізничного транспорту</p> <p>від 03.05.2024 № 492</p> <p>Чинна редакція від 04.05.2024</p>	<p>КМУ автоматично продовжив на один місяць строки дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації, які Мінекономіки надало військовозобов'язаним працівникам державних акціонерних товариств сфери залізничного транспорту відповідними рішеннями згідно з постановою КМУ «Деякі питання реалізації положень Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час» від 27.01.2023 № 76, та які не закінчилися на день, коли постанову ухвалили.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Бронювання працівників під час війни</p> <p>Чи може ТЦК викликати заброньованого або працівника із відстрочкою</p>
<p>На 1 місяць продовжили дію рішень Мінекономіки про бронювання військовозобов'язаних</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>Про продовження строків дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації</p> <p>від 07.05.2024 № 516</p> <p>Чинна редакція від 11.05.2024</p>	<p>КМУ установив, що строки дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації, які Мінекономіки надало військовозобов'язаним відповідними рішеннями згідно з постановою КМУ «Деякі питання реалізації положень Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації на воєнний час» від 27.01.2023 № 76, та які не закінчилися на день, коли це рішення</p>

	<p>ухвалили, автоматично продовжуються на один місяць.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Бронювання працівників під час війни</p> <p>Що робити роботодавцю та працівникам, коли строк дії відстрочок автоматично продовжили</p>
КМУ вніс зміни до порядку бронювання за списком	
<p>Постанова КМУ</p> <p>Деякі питання реалізації положень Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час</p> <p>від 27.01.2023 № 76</p> <p>Чинна редакція від 17.05.2024</p>	<p>За змінами, що вніс КМУ постановою від 08.05.2024 № 520, до Міноборони передали повноваження, які виконував Генштаб ЗСУ. Зокрема, які стосуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розгляду та погодження списків військовозобов'язаних, які підприємства пропонують до бронювання на період мобілізації та на воєнний час; • подання погоджених списків до Мінекономіки для ухвалення відповідного рішення; • доведення рішення Мінекономіки щодо бронювання військовозобов'язаних до відома відповідних територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки. <p>Доповнили новою нормою, за якою Міноборони надаватимуть копії рішень про відповідність підприємства критеріям та підтвердження статусу критично важливого підприємства або про позбавлення такого статусу.</p> <p>14.05.2024 КМУ постановою № 555 вніс чергові зміни, спрямовані на створення необхідних умов для бронювання працівників підприємств, установ і організацій, паливно-енергетичного комплексу, перелік яких затверджується Міненерго та підприємств, які надають електронні комунікаційні послуги та/або послуги доступу до електронних комунікаційних мереж та їх інфраструктури, що визначені Мінцифри.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Бронювання працівників під час війни</p> <p>Як визначити, кого з працівників можна забронювати</p>
Генштаб ЗСУ опрацює запити на бронювання, які отримав до 10 травня	
Постанова КМУ	24 травня 2024 р. КМУ постановою № 592 визначив, що військовозобов'язаних бронюють за

<p>Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 2023 р. № 76</p> <p>від 08.05.2024 № 520</p> <p>Чинна редакція від 24.05.2024</p>	<p>списками військовозобов'язаних, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час, які Генштаб ЗСУ отримав до 10 травня 2024 р. та погодив.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Воєнний стан</p> <p>Бронювання працівників під час війни</p>
<p>КМУ упорядкував оплату праці окремих працівників сфери охорони здоров'я за ЄТС</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери</p> <p>від 30.08.2002 № 1298</p> <p>Чинна редакція від 16.05.2024</p>	<p>КМУ постановою від 14.05.2024 № 545 доповнив розділ «Охорона здоров'я» новими посадами та встановив діапазон розрядів за ЄТС. Додали нові посади:</p> <p>1) у позиції «Лікарі інших спеціальностей, фармацевт, лікар-інтерн, фармацевт-інтерн, лікар-стажист» та встановили для них схемні тарифні розряди у діапазоні 9—13 розрядів за ЄТС:</p> <ul style="list-style-type: none"> • професіонали у галузі охорони здоров'я у закладах охорони здоров'я; • професіонали з вищою немедичною освітою у сфері охорони здоров'я. <p>2) у позиції «Молодший медичний персонал, допоміжний персонал аптечних закладів, продавець оптики, дезінфектор» та встановили для них схемні тарифні розряди у діапазоні 3—4 розрядів за ЄТС:</p> <ul style="list-style-type: none"> • екстрений медичний технік; • інструктор з надання першої допомоги; • оператор оперативно-диспетчерської служби (медицина). <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Розміри посадових окладів/тарифних ставок за Єдиною тарифною сіткою</p>
<p>КМУ затвердив нову форму військового квитка</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>Про затвердження Порядку оформлення (створення) та видачі військово-облікового документа для призовників, військовозобов'язаних та резервістів і форми такого документа</p> <p>від 16.05.2024 № 559</p>	<p>КМУ постановою від 16.05.2024 № 559 (далі — Постанова № 559) затвердив:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Порядок оформлення (створення) та видачі військово-облікового документа для призовників, військовозобов'язаних та резервістів (далі — Порядок); • форму такого документа.

<p>Набрала чинності 18.05.2024</p>	<p>Військово-обліковий документ (<i>далі</i> — ВОД) оформлюватимуть/створюватимуть та видаватимуть або замінюватимуть:</p> <ul style="list-style-type: none"> • в електронній формі — засобами Електронного кабінету призовника, військовозобов’язаного, резервіста, Державного веб-порталу електронних публічних послуг у сфері національної безпеки і оборони та Єдиного державного веб-порталу електронних послуг (<i>далі</i> — Портал Дія), зокрема, у мобільному додатку Порталу Дія, якщо технічно реалізували таку можливість; • у паперовій формі — на бланку за формою, яку затверджує Постанова № 559. <p>Бланк документу у паперовій формі територіальні центри комплектування та соціальної підтримки або їх відділи, відповідні органи СБУ, підрозділи розвідувальних органів виготовлятимуть самостійно та видадуть або замінять за письмовою заявою громадянина України за місцем військового обліку або виключення з нього.</p> <p>ВОД, які оформили до того, як Постанова № 559 набрала чинності, діятимуть на території України до видачі ВОД нового зразка.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Новий «мобілізаційний» закон — огляд змін</p> <p>Чи замінювати працівникам військово-облікові документи після 18.05.2024</p> <p>Як приймати на роботу призовників, військовозобов’язаних, резервістів</p>
<p>Порядок дій роботодавця для проведення мобілізації регламентували</p>	
<p>Постанова КМУ</p> <p>Про затвердження Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період</p> <p>від 16.05.2024 № 560</p> <p>Чинна редакція від 24.05.2024</p>	<p>КМУ постановою від 16 травня 2024 року № 560 затвердив Порядок проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації (<i>далі</i> — Порядок № 560).</p> <p>Керівники підприємств, установ, організацій, після того, як отримали розпорядження відповідного голови/начальника районної, міської держадміністрації/військової адміністрації або керівника районного/міського ТЦК про проведення заходів мобілізації чи виклик резервістів та військовозобов’язаних:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • організують та здійснюють оповіщення військовозобов'язаних та резервістів; • забезпечують прибуття резервістів та військовозобов'язаних шляхом їх перевезення від підприємства до пунктів збору ТЦК або військових частин чи звільнення їх від виконання обов'язків з урахуванням часу, необхідного для прибуття до ТЦК, та у разі потреби, часу на зворотній шлях; • невідкладно інформують ТЦК про працівників, які відмовилися отримувати повістки, та працівників, які написали заяви про звільнення тощо. <p>Порядок № 560, окрім іншого, визначає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процедуру надання військовозобов'язаним та резервістам відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації та її оформлення; • форму заяви про надання відстрочки; • перелік документів, які військовозобов'язаний має надати до районних/міських ТЦК для отримання відстрочки. <p>Питання надання військовозобов'язаним відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації розглядатимуть комісії, які створять при ТЦК.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як оповістити працівника про виклик до ТЦК</p> <p>Чи повинен роботодавець вручати повістки про призов за мобілізацією</p> <p>Чи видавати наказ про оповіщення щодо виклику до ТЦК, якщо отримали скан розпорядження на електронну пошту</p> <p>Якими документами працівник має підтвердити, що з'явився за викликом ТЦК</p>
Працевлаштовуйте жінок із медичною та фармацевтичною освітою як військовозобов'язаних	
<p>Постанова КМУ</p> <p>Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку</p>	<p>КМУ постановою від 16.05.2024 № 563 виключив з Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, затвердженого постановою КМУ від 30.12.2022 № 1487 (далі — Порядок), норму, яка дозволяла</p>

<p>призовників, військовозобов'язаних та резервістів</p> <p>від 30.12.2022 № 1487</p> <p>Чинна редакція від 18.05.2024</p>	<p>жінкам, що здобули освіту за медичною або фармацевтичною спеціальністю та не перебували на військовому обліку у відповідних районних/міських територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки (далі — ТЦК) (не отримували військово-обліковий документ) до затвердження Порядку, працевлаштовуватися як невійськовозобов'язаним до кінця 2026 року.</p> <p>Норма, яка зобов'язує керівників державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій повідомляти відповідним районним/міським ТЦК про жінок з медичною або фармацевтичною спеціальністю, які працюють і не перебувають на військовому обліку, залишається чинною.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Новий «мобілізаційний» закон — огляд змін</p> <p>Військовий облік жінок</p>
<p>НБУ уточнив критерії, за якими визначає підприємства важливими в цілях бронювання</p>	
<p>Постанова правління НБУ</p> <p>Про затвердження Положення про порядок визначення Національним банком України юридичних осіб, що є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період</p> <p>від 24.03.2023 № 32</p> <p>Чинна редакція від 07.05.2024</p>	<p>Правління НБУ постановою від 02.05.2024 № 55 внесло зміни до Положення про порядок визначення Національним банком України юридичних осіб, що є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, затвердженого постановою НБУ від 24.03.2023 № 32.</p> <p>НБУ не визначить підприємство важливими для галузі національної економіки чи задоволення потреб територіальної громади:</p> <ul style="list-style-type: none"> • якщо визнав ділову репутацію установи, її власників істотної участі та/або керівників, головного бухгалтера, ключових осіб, керівника підрозділу інкасації, керівника підрозділу з оброблення та зберігання готівки небездоганною; • встановив невідповідність керівника, ключової особи, головного бухгалтера, керівника підрозділу інкасації, керівника підрозділу з оброблення та зберігання готівки та/або власників істотної участі установи вимогам щодо ділової репутації.

	<p>ДО ТЕМИ</p> <p>Які підприємства відносять до критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період</p> <p>Бронювання працівників під час війни</p>
Діє оновлене Положення про ВЛК	
<p>Наказ Міноборони</p> <p>Про затвердження Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України</p> <p>від 14.08.2008 № 402</p> <p>Чинна редакція від 04.05.2024</p>	<p>Діють зміни, які Міноборони внесло наказом від 27.04.2024 № 262 до Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України, затвердженого наказом від 14.08.2008 № 402 (далі — Положення № 402).</p> <p>Оновлене Положення № 402 визначає процедуру проведення військово-лікарської експертизи військово-лікарськими комісіями (ВЛК) та поширюється на військовослужбовців ЗСУ, Держспецслужби транспорту, членів їх сімей, призовників, військовозобов'язаних та резервістів.</p> <p>Відомості про результати медогляду (військово-лікарської експертизи) призовниками, військовозобов'язаними та резервістами внесуть до Єдиного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів.</p> <p>У новій редакції Розкладу хвороб, станів та фізичних вад, що визначають ступінь придатності до військової служби, служби у військовому резерві (дод. 1 до Положення № 402) визначили такі категорії осіб, що проходять медогляд:</p> <ul style="list-style-type: none"> • непридатні до військової служби з виключенням з військового обліку; • тимчасово непридатні. Потребують лікування, відпустки, звільнення від виконання службових обов'язків; • придатні до служби у військових частинах забезпечення, територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки, вищих військових навчальних закладах, навчальних центрах, закладах (установах), медичних підрозділах, підрозділах логістики, зв'язку, оперативного забезпечення, охорони; • придатні. <p>ДО ТЕМИ</p>

	<p>Коли військовозобов'язані зі статусом «обмежено придатні» повторно проходять медогляд — роз'яснення Міноборони</p> <p>Чи можна оскаржити в суді рішення ВЛК щодо придатності до військової служби</p>
<p>Змінили критерії, за якими підприємства ОПК визнаватимуть важливими в цілях бронювання</p>	
<p>Наказ Міністратегпрому</p> <p>Про затвердження Критеріїв для визначення Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості України підприємств, установ і організацій у сфері оборонно-промислового комплексу, промисловості, літакобудівній галузі та у сфері космічної діяльності такими, що мають важливе значення для національної економіки</p> <p>від 23.02.2023 № 27</p> <p>Чинна редакція від 17.05.2024</p>	<p>Мінстратегпром визнає важливим для національної економіки у сфері оборонно-промислового комплексу підприємство, що виробляє товари, виконує роботи і надає послуги з розроблення, виготовлення, ремонту, модернізації та утилізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів, їх складових частин та інших товарів оборонного призначення для задоволення потреб ЗСУ, інших військових формувань:</p> <ul style="list-style-type: none"> • та виконує державний контракт із державним замовником у сфері оборони, або його залучили на підставі договорів, зокрема зовнішньоекономічних, виконувати такий контракт; або виробляє товари оборонного призначення, зокрема озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів, їх складових частин на підставі договору коштом інших позабюджетних джерел, не заборонених законодавством України, зокрема, коштом благодійної допомоги у випадку, якщо поставка товарів оборонного призначення відбувається до військових частин ЗСУ та інших військових формувань; <p>або</p> <ul style="list-style-type: none"> • отримує фінансову державну підтримку у вигляді грантів згідно з Порядком надання фінансової підтримки для забезпечення розвитку інновацій та технологій для потреб оборони, затвердженим постановою КМУ від 08.03.2024 № 262. <p>Відповідні зміни викладені у наказі Міністратегпрому «Про внесення змін до наказу Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України від 23 лютого 2023 року № 27» від 24.04.2024 № 58.</p> <p>ДО ТЕМИ</p>

	<p>Перелік галузевих критеріїв, щоб визнати підприємство важливим для економіки або потреб територіальної громади в цілях бронювання</p> <p>Як підприємству отримати статус важливого для галузі національної економіки чи задоволення потреб територіальної громади</p> <p>Які підприємства відносять до критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період</p> <p>Працівників оборонних підприємств бронюють без обмежень</p>
<p>Мінсоцполітики затвердило порядок обміну інформацією про осіб з інвалідністю, яких можна працевлаштувати</p>	
<p>Наказ Мінсоцполітики</p> <p>Про затвердження Порядку визначення осіб з інвалідністю, які можуть бути працевлаштовані, та надсилання до Державного центру зайнятості інформації про таких осіб</p> <p>від 10.04.2024 № 172-Н</p> <p>Набрав чинності 10.05.2024</p>	<p>Мінсоцполітики затвердило Порядок визначення осіб з інвалідністю, які можуть бути працевлаштовані, та надсилання до Державного центру зайнятості інформації про таких осіб та врахувало зміни та доповнення за наказом від 24.04.2024 № 200-Н.</p> <p>Фонд соцзахисту осіб з інвалідністю в автоматизованому режимі визначить осіб з інвалідністю, яких можна працевлаштувати, та надішле інформацію про них до Державного центру зайнятості. Для цього використовуватимуть дані:</p> <ul style="list-style-type: none"> • реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування; • централізованого банку даних з проблем інвалідності. <p>Центр зайнятості надасть інформацію про таких осіб роботодавцям.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Трудові відносини з особами з інвалідністю</p> <p>Компенсація за облаштування робочого місця для особи з інвалідністю</p> <p>Як облаштувати робоче місце для осіб з інвалідністю</p>
<p>МОЗ ухвалило зміни до правил вступу до інтернатури</p>	
<p>Наказ МОЗ</p>	<p>15 травня 2024 р. набули чинності зміни, які вніс МОЗ наказом від 06.05.2024 № 788. Також</p>

<p>Про затвердження Положення про інтернатуру</p> <p>від 22.06.2021 № 1254</p> <p>Чинна редакція від 15.05.2024</p> <p>Наказ МОЗ</p> <p>Про особливості проходження інтернатури в умовах воєнного стану</p> <p>від 26.07.2022 № 1327</p> <p>Чинна редакція від 15.05.2024</p> <p>Наказ МОЗ</p> <p>Про затвердження Положення про військову інтернатуру</p> <p>від 06.09.2022 № 1599</p> <p>Чинна редакція від 15.05.2024</p>	<p>ураховали зміни за наказом МОЗ від 11.05.2024 № 820.</p> <p>У Положенні змінили формулу обрахунку конкурсного балу. Студенти-контрактники зможуть навчатися в інтернатурі за бюджетні кошти.</p> <p>Випускники за спеціальністю 228 «Педіатрія» зможуть проходити інтернатуру за спеціальністю «Внутрішні хвороби», а випускники за спеціальністю 222 «Медицина» — за спеціальністю «Педіатрія» та «Дитяча хірургія».</p> <p>Іноземці та особи без громадянства зможуть вступати на підготовку за програмою первинної спеціалізації «Загальна лікарська практика».</p> <p>Для випускників, які вступають до інтернатури з 2024 року збільшили термін проходження інтернатури за спеціальністю «Фізична та реабілітаційна медицина» — з двох до трьох років. Ввели нову спеціальність — «Судово-медична експертиза».</p> <p>Для того щоб випускника зарахували до інтернатури, він має подати документи до 20 липня поточного року.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як приймати на роботу</p>
<p>Роботодавців, які отримали компенсацію за працевлаштованих ВПО, перевіряють за методикою Мінфіну</p>	
<p>Наказ Мінфіну</p> <p>Про затвердження Методики верифікації надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні</p> <p>від 01.04.2024 № 159</p> <p>Набрав чинності 27.05.2024</p>	<p>Мінфін затвердив Методику верифікації надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні, щоб верифікувати компенсацію витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб (<i>далі</i> — ВПО), яку надають роботодавцю. Її передбачає Порядок надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування ВПО внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні, затверджений постановою КМУ від 20.03.2022 № 331.</p> <p>Мінфін порівнює дані про роботодавця та кожну працевлаштовану ВПО, які роботодавець надав, коли звертався за компенсацією витрат, та інформацію з автоматизованих інформаційних</p>

	<p>систем, реєстрів, баз даних МВС, ДМС, ДПС, Мін'юсту, Мінсоцполітики та Казначейства.</p> <p>Верифікацію проводитимуть в два етапи. Перевірять:</p> <p>1) достовірність персональних даних працевлаштованої особи та реєстраційних даних роботодавця;</p> <p>2) правомірність компенсації витрат та дотримання умов виплати коштів. За допомогою автоматизованих інформаційних систем, реєстрів, баз даних порівнюють інформацію.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як прийняти ВПО, щоб отримати компенсацію за працевлаштування</p>
НАДС затвердило порядок ведення та зберігання особових справ для ОМС	
<p>Наказ НАДС</p> <p>Про затвердження Типового порядку ведення та зберігання особових справ службовців місцевого самоврядування та форми Особової картки</p> <p>від 05.04.2024 № 62-24</p> <p>Не набрав чинності</p>	<p>НАДС наказом від 05.04.2024 № 62-24, зі змінами до нього за наказом від 29.04.2024 № 71-21, затвердило:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Типовий порядок ведення та зберігання особових справ службовців місцевого самоврядування (далі — Типовий порядок); • форму Особової картки. <p>Типовий порядок визначає порядок ведення та зберігання особових справ службовців місцевого самоврядування, а також перелік документів, з яких формуються особові справи. Його застосовуватимуть до виборних посад, а також зможуть застосовувати, щоб вести та зберігати особові справи іншого персоналу в органі місцевого самоврядування (ОМС).</p> <p>В ОМС розроблятимуть власний порядок, щоб вести та зберігати особові справи службовців, з урахуванням Типового порядку. Його затверджуватиме голова відповідної ради. Вестиме, обліковуватиме та зберігатиме особові справи служба управління персоналом в ОМС, де займає посаду службовець.</p> <p>Наказ офіційно опублікували 15.05.2024 та він почне діяти не раніше ніж через 6 місяців з дня, як припинять або скасують воєнний стан в Україні, — одночасно з Законом України «Про службу в</p>

	<p>органів місцевого самоврядування» від 02.05.2023 № 3077-ІХ.</p> <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як вести особову справу посадової особи місцевого самоврядування</p>
<p>Підприємство не визнають важливим в цілях бронювання, якщо його учасники з країни-агресора</p>	
<p>Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку</p> <p>Про затвердження Критеріїв визначення підприємств, установ і організацій, які мають важливе значення для галузі національної економіки, а саме для ринків капіталу та організованих товарних ринків, чи задоволення потреб територіальної громади</p> <p>від 10.01.2024 № 24</p> <p>Чинна редакція від 13.05.2024</p>	<p>Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку постановою від 13 травня 2024 року № 598 доповнила Критерії, за якими здійснюється визначення підприємства, установи і організації, яке має важливе значення для галузі національної економіки, а саме для ринків капіталу та організованих товарних ринків, чи задоволення потреб територіальної громади для цілей бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час.</p> <p>Важливим для національної економіки, а саме для ринків капіталу та організованих товарних ринків у цілях бронювання не визнають підприємство, в структурі власності учасників та/або кінцевих бенефіціарних власників:</p> <ul style="list-style-type: none"> • є громадяни російської федерації або Республіки Білорусь; • юридичні особи, зареєстровані у російській федерації або Республіці Білорусь; • особи, до яких застосували спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи відповідно до статті 5 Закону України «Про санкції» від 14.08.2014 № 1644-VII. <p>ДО ТЕМИ</p> <p>Як підприємству отримати статус важливого для галузі національної економіки чи задоволення потреб територіальної громади</p> <p>Перелік галузевих критеріїв, щоб визнати підприємство важливим для економіки або потреб територіальної громади в цілях бронювання</p>

1. Головні зміни «мобілізаційного» закону, які потрібно знати керівнику, кадровику та відповідальному за ведення військового обліку

17 квітня 2024 року газета «Голос України» опублікувала [Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань військової служби, мобілізації та військового обліку» від 11.04.2024 № 3633-ІХ](#) (далі — Закон № 3633). Закон № 3633 набрав чинності **18 травня 2024 року**. Виняток — зміни до частин четвертої і п'ятої статті 6 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» від 21.10.1993 № 3543-ХІІ щодо військово-транспортного обов'язку, які набирають чинності з **18 грудня 2024 року**.

Обсяг Закону № 3633 — 90 сторінок, а змін зазнають чимало нормативних актів. Тож розглянемо основні новації:

- які впливатимуть на обов'язки роботодавців;
- мають знати кадровик та [відповідальний за ведення військового обліку](#);
- впливатимуть на вибір кандидатів на бронювання;
- встановлюють повноваження певних органів.

КЗпП

Гарантії для працівників на час виконання державних або громадських обов'язків (ст. 119)

Із категорій працівників, за якими роботодавець зберігає місце роботи й посаду на час служби, виключили працівників, які проходять строкову військову службу. Якщо не всіх звільнять зі служби до 18 травня, або працівники не змінять вид військової служби, наприклад укладуть контракт, — залишиться відкритим питання щодо гарантій працівникам у період із 19 по 31 травня.

Увели нову категорію, якій роботодавець забезпечуватиме гарантії, — працівники, направлені для проходження базової військової служби.

Фактично строкову військову службу замінив інший вид — **базова військова служба**

Про місцеве самоврядування в Україні

Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР

Повноваження в галузі
оборонної роботи
(ч. 1 ст. 36)

Уточнили й доповнили делеговані повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Виклали у новій редакції пункти 1—3:

1) забезпечення організації призову громадян на військову службу за призовом осіб офіцерського складу та альтернативну (невійськову) службу, направлення для проходження базової військової служби, підготовки молоді до військової служби;

сприяння в організації навчальних (перевірочних) та спеціальних військових зборів;

забезпечення доведення до підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності (*далі* — підприємство), а також населення розпорядження керівника місцевої державної адміністрації (військової, військово-цивільної) або керівника територіального центру комплектування та соціальної підтримки (*далі* — ТЦК) про проведення заходів мобілізації чи виклик військовозобов'язаних та резервістів до ТЦК;

2) забезпечення на території відповідних населених пунктів ведення персонально-первинного військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, забезпечення бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час;

3) організація та участь у заходах, пов'язаних із підготовкою та виконанням завдань територіальної оборони, на відповідній території.

Доповнили пунктами:

- 3-1 — своєчасне оповіщення і забезпечення прибуття під час мобілізації громадян, яких залучають до виконання обов'язку щодо мобілізації, транспортних засобів та техніки на збірні пункти та у військові частини у порядку, визначеному Законом України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», шляхом інформаційних та організаційно-технічних заходів;
- 3-2 — забезпечення на території відповідних населених пунктів планування та проведення мобілізаційної підготовки, а також проведення заходів мобілізації та демобілізації після набрання чинності відповідним указом Президента України

Про місцеві державні адміністрації

Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV

Питання, що вирішуються
місцевими державними
адміністраціями
(ст. 13)

До відання місцевих держадміністрацій додали розв'язання
питань мобілізації та демобілізації (п. 9 ч. 1 ст. 13)

Повноваження у сфері оборони (ст. 27)

Змінили назву статті, уточнили та доповнили перелік повноважень місцевої держадміністрації. Пункти 1 і 4 виклали в новій редакції:

1) забезпечує виконання законодавства про територіальну оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію, військовий обов'язок посадовими особами і громадянами, підприємствами;

4) бере участь в організації та забезпеченні заходів підготовки населення України до участі в русі національного спротиву та підготовці молоді до військової служби, забезпечує направлення громадян для проходження базової військової служби та альтернативної (невійськової) служби на відповідній території.

Доповнили пунктами 6—10:

6) своєчасно оповіщає і забезпечує прибуття на збірні пункти та призов через ТЦК під час мобілізації громадян, яких залучають до виконання обов'язку щодо мобілізації, забезпечує прибуття транспортних засобів та техніки на збірні пункти та у військові частини у порядку, визначеному Законом України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» від 21.10.1993 № 3543-ХІІ, шляхом інформаційних та організаційно-технічних заходів;

7) організовує на території відповідних адміністративно-територіальних одиниць планування та забезпечує проведення мобілізаційної підготовки, а також проведення заходів мобілізації та демобілізації після набрання чинності відповідним указом Президента України;

8) організовує та забезпечує на території відповідних адміністративно-територіальних одиниць функціонування системи військового обліку призовників, військовозобов'язаних і резервістів, бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час, надання звітності з цих питань;

9) контролює мобілізаційну підготовку та перевіряє стан мобілізаційної готовності місцевих держадміністрацій нижчого рівня, ОМС та підприємств, які розташовані на території відповідних адміністративно-територіальних одиниць (крім підприємств, що належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади, інших державних органів) та звітують з цих питань;

10) взаємодіє з органами держвлади, іншими держорганами, силами оборони і силами безпеки, ОМС, підприємствами, надає їм і одержує від них інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання

повноважень з питань мобілізаційної підготовки,
мобілізації та демобілізації

Про правовий режим надзвичайного стану

Закон України від 16.03.2000 № 1550-III

Додаткові заходи правового режиму надзвичайного стану у зв'язку з масовими порушеннями громадського порядку (ст. 18)

Виключили пункт 3, який забороняв призовникам, військовозобов'язаним та резервістам змінювати місце проживання без відома ТЦК, Центрального управління та/або регіонального органу СБУ, підрозділу Служби зовнішньої розвідки України

Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію

Закон України від 21.10.1993 № 3543-XII

Визначення основних термінів (ст. 1)

Уточнили терміни «мобілізація», «особливий період», «демомобілізація» та «мобілізаційний план».

Увели терміни «оповіщення», «система військового обліку» та «частковий наряд».

Термін «оповіщення» заслуговує на особливу увагу. Це доведення сигналів і повідомлень/директив/розпоряджень до органів військового управління, центральних і місцевих органів виконавчої влади, ОМС, підприємств і населення про оголошення мобілізації, виклик громадян до ТЦК, а також вручення/надсилання повісток громадянам

Військово-транспортний
обов'язок
(ст. 6)

Поширили на водні транспортні засоби.

КМУ визначатиме не лише порядок виконання військово-транспортного обов'язку, а й норми безоплатного залучення, вилучення та примусового відчуження транспортних засобів і техніки (далі — ТЗ) на період мобілізації та у воєнний час. Такі норми визначатимуть у відсотках за підприємством за галузями національної економіки.

Низку державних органів зобов'язали подавати до ТЦК відомості про ТЗ, які можуть бути призначені для доукомплектування ЗСУ та інших військових формувань в особливий період.

Із моменту оголошення загальної мобілізації ТЗ, які призначили для доукомплектування ЗСУ та інших військових формувань в особливий період та які перебувають на військовому обліку в ТЦК, заборонили:

- відправляти за межі території України та до інших областей;
- передавати права власності на них юридичним особам або громадянам, в оренду/лізинг;
- надавати їх як предмет застави для виконання зобов'язань за договорами про надання кредиту та гарантії перед банківською установою;
- вчиняти інші дії, що унеможливають передавання таких ТЗ для доукомплектування ЗСУ та інших військових формувань.

Ці вимоги не поширюються на ТЗ, які станом на 17 квітня 2024 року передали в оренду/лізинг або надали як предмет застави для виконання зобов'язань за договорами про надання кредиту та гарантії перед банківською установою.

Відправити ТЗ під час загальної мобілізації до суміжних областей можна на строк не більше одного місяця після повідомлення ТЦК про місце перебування ТЗ

<p>Місцеві органи виконавчої влади (ст. 17)</p>	<p>Уточнили, що держадміністрації не організовують, а здійснюють під час мобілізації в установленому порядку своєчасне оповіщення, забезпечують:</p> <ul style="list-style-type: none"> • прибуття громадян, яких залучають до виконання обов'язку щодо мобілізації, та ТЗ на збірні пункти та у військові частини шляхом інформаційних й організаційно-технічних заходів; • виділення будівель, споруд, земельних ділянок, транспортних та інших матеріально-технічних засобів і надання послуг ЗСУ, іншим військовим формуванням, силам цивільного захисту відповідно до мобілізаційних планів; • виконання завдань, визначених Генштабом ЗСУ
<p>Органи місцевого самоврядування (ст. 18)</p>	<p>У новій редакції виклали обов'язки, що визначає абзац одинадцятий, так само як і для держадміністрацій (<i>див. у чарунці вище</i>)</p>
<p>Обов'язки підприємств (ст. 21)</p>	<p>Для роботодавців прямо прописали обов'язок <u>оповіщати працівників</u>.</p> <p>Залишився обов'язок забезпечувати прибуття працівників, яких залучають до виконання обов'язку щодо мобілізації, на збірні пункти шляхом інформаційних та організаційно-технічних заходів.</p> <p>Нова редакція статті передбачає, що витрати на цей процес компенсуватимуть із Держбюджету України не пізніше ніж через місяць після подання звернення в порядку, встановленому КМУ. Про які витрати на оповіщення та прибуття працівників йдеться, поки незрозуміло. Сподіваємося, отримаємо відповіді з порядку, який розробить КМУ</p>

Обов'язки громадян щодо мобілізаційної підготовки та мобілізації (ст. 22)

Статтю виклали у новій редакції. Чимало новацій. Частина обов'язків, встановлених раніше, уточнили або прямо виписали.

1. З'являтися за викликом ТЦК у строк та місце, зазначені в повістці, для взяття на військовий облік, визначення призначення на особливий період, направлення для проходження медичного огляду.

Під час вручення повістки представники ТЦК на вимогу громадянина, якому вручають повістку, зобов'язані назвати свої прізвища, імена та по батькові, посади, а також пред'явити службові посвідчення.

Визначили обсяг інформації, який має містити повістка, поважні причини неприбуття у встановлений строк. У разі неприбуття громадянин зобов'язаний не пізніше трьох діб повідомити про причини неявки, а надалі прийти в строк, що не перевищує 7 к. дн.

2. Проходити медогляд, щоб визначити придатність до військової служби. Особливості проходження медобстеження військовозобов'язаними та резервістами під час мобілізації, на особливий період визначає Міноборони спільно з МОЗ.

3. Мати при собі військово-обліковий документ у період проведення мобілізації (крім цільової) чоловікам — громадянам України віком від 18 до 60 років, пред'являти його на вимогу уповноваженого представника ТЦК або поліцейського, а також представника Держприкордонслужби у прикордонній смузі, контрольованому прикордонному районі та на пунктах пропуску через державний кордон України.

Під час перевірки документів уповноважений представник ТЦК або поліцейський здійснює фото- й відеофіксацію процесу із застосуванням технічних приладів і засобів фото- та відеофіксації, а також може використовувати технічні прилади, засоби та спеціалізоване програмне забезпечення з доступом до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів. Цю норму застосовуватимуть **із 17 липня 2024 року**.

4. Уточнити свої облікові дані через центри надання адміністративних послуг (ЦНАП) або електронний кабінет призовника, військовозобов'язаного, резервіста (далі — електронний кабінет), або в ТЦК за місцем свого перебування або знаходження протягом **60 днів** із дня набрання чинності указом Президента України про оголошення мобілізації, затвердженим ВРУ. Реєструвати електронний кабінет — право, а не обов'язок. КМУ

отримав доручення до 17 червня 2024 року забезпечити створення та функціонування електронного кабінету.

Оскільки наразі мобілізація вже триває, [підпункт 1 пункту 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону № 3633](#) визначив, що громадяни України, які перебувають на військовому обліку, зобов'язані до **17 липня 2024 року** уточнити адресу проживання, номери засобів зв'язку, адреси електронної пошти (за наявності електронної пошти) та інші персональні дані:

- у разі перебування **на території України** — шляхом прибуття самостійно до ТЦК за місцем перебування на військовому обліку чи за своїм місцем проживання, або до ЦНАП, або через електронний кабінет (за наявності);
- у разі перебування **за кордоном** — шляхом повідомлення на офіційну електронну адресу або на офіційний номер телефону, які зазначені на офіційному сайті ТЦК за місцем перебування на військовому обліку, або через електронний кабінет (за наявності).

Призов громадян на військову службу під час мобілізації або залучення їх до виконання обов'язків за посадами, передбаченими штатами воєнного часу:

- забезпечують місцеві органи виконавчої влади;
- здійснюють ТЦК/СБУ/розвідоргани/органи у сфері цивільного захисту;
- відбувається в порядку, визначеному КМУ.

Перелік питань, які має визначити такий порядок, виписаний прямо. Чекаємо на документ КМУ

Відстрочка від призову на військову службу під час мобілізації (ст. 23)

Визначили, що ТЦК перевіряють підстави та оформлюють відстрочку.

Багато змін і уточнень у частині критеріїв, щоб отримати відстрочку. Зокрема, не підлягають призову:

- жінки та чоловіки, на утриманні яких перебувають троє і більше дітей віком до 18 років, за умови, що **не мають заборгованості зі сплати аліментів**, сукупний розмір якої перевищує суму платежів за три місяці;
- жінки та чоловіки, які мають дитину/дітей віком до 18 років, якщо другий із батьків помер, позбавлений батьківських прав, визнаний зниклим безвісти або безвісно відсутнім, оголошений померлим, відбуває покарання у місцях позбавлення волі, а також коли особа **самостійно** виховує та утримує дитину за рішенням суду або запис про батька дитини в Книзі реєстрації народжень **внесли** на підставі [частини першої статті 135 Сімейного кодексу України](#);
- **патронатні вихователі**;
- зайняті постійним доглядом за хворою дружиною/чоловіком, дитиною, а також **своїми** батьками, а не батьками чоловіка/дружини. **Вияток** — якщо той із подружжя, чиї батьки потребують догляду, сам потребує постійного догляду за висновком МСЕК чи ЛКК закладу охорони здоров'я, помер/загинув, визнаний зниклим безвісти або безвісно відсутнім, оголошений померлим, і батько чи мати подружжя не має інших працездатних членів сім'ї, які зобов'язані та можуть доглядати за ними;
- опікун особи, визнаної судом недієздатною, **незалежно від підстав**;
- які мають дружину/чоловіка з-поміж осіб з інвалідністю I чи II групи; III групи — за переліком підстав, з яких встановили інвалідність;
- здобувачі професійної/професійно-технічної, фахової передвищої та вищої освіти, які навчаються за денною або дуальною формами, **якщо здобувають рівень освіти, що є вищим за раніше здобутий у послідовності**, визначеній у [частині другій статті 10 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII](#), а також **докторанти та особи, зараховані на навчання до інтернатури**. Особи, які мали право на відстрочку на час навчання, у разі втрати цього права зберігають відстрочку до завершення поточного навчального року;
- для відстрочки науковим і науково-педагогічним працівникам закладів вищої та фахової передвищої освіти, наукових установ та організацій, не матиме

значення наявність вченого звання, але науковий ступінь — обов'язковий. Право на відстрочку отримали педагогічні працівники закладів фахової передвищої освіти. Умови залишилися незмінними — працюють за основним місцем роботи не менш як на 0,75 ставки.

- [військовозобов'язані до досягнення 25-річного віку, які пройшли базову загальновійськову підготовку чи базову військову службу;](#)
- військовозобов'язані з-поміж громадян, які проходили військову службу та звільнені зі служби в запас у зв'язку зі звільненням із полону тощо.

Відстрочка може оформлюватися за допомогою Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів (*далі* — Реєстр) на підставі даних, отриманих з інших держреєстрів або баз даних, які підтверджують, що військовозобов'язаний має право на одну з відстрочок. Порядок оформлення відстрочки за допомогою Реєстру визначить КМУ. А Реєстр має забезпечити неможливість отримати відстрочку більше ніж одному військовозобов'язаному, якщо, наприклад, йдеться про догляд за дитиною або за хворим членом сім'ї

Організація і порядок бронювання військовозобов'язаних (ст. 25)

Визначили кількісні показники та посади, за якими бронюватимуть в органах державної влади, інших держорганах, ОМС.

Бронюватимуть також інші органи держвлади та держоргани, установи системи правосуддя та органи досудового розслідування, патронатні служби.

Забронювати працівників зможуть підприємства:

1) яким встановили мобілізаційні завдання/замовлення, якщо це необхідно, щоб виконати мобілізаційні завдання/замовлення;

2) які є критично важливими для забезпечення потреб ЗСУ, інших військових формувань або функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, зокрема кінцеві бенефіціарні власники таких підприємств, які не є їх працівниками. КМУ встановить критерії та порядок, за якими визначають підприємства, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, а також критично важливими для забезпечення потреб ЗСУ, інших військових формувань в особливий період. КМУ отримав доручення:

- ухвалити нормативно-правові акти, що впливають із Закону № 3633, зокрема врахувати рекомендації комітету ВРУ, до предмета відання якого належать питання національної безпеки, та визначити критерії, на основі яких підприємства віднесуть до критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, а також критично важливих для забезпечення потреб ЗСУ, інших військових формувань в особливий період, а їх працівники підлягатимуть бронюванню;
- переглянути порядок бронювання військовозобов'язаних та ухвалити відповідні нормативно-правові акти.

Оформити відстрочку військовозобов'язаних, яких забронювали в порядку, визначеному КМУ, потрібно буде в ТЦК, на території відповідальності якого розміщуються органи держвлади, інші держоргани, ОМС, підприємства

Заходи впливу щодо громадян, які не виконують обов'язки, передбачені законом, під час мобілізації (новий розділ VI ст. 27)

Визначили заходи впливу, які застосовуватимуть у разі невиконання обов'язків під час мобілізації.

Керівник ТЦК звертається до органів та підрозділів, що входять до системи поліції, з метою адміністративного затримання та доставлення до ТЦК громадянина у разі невиконання ним під час мобілізації обов'язків, передбачених частинами першою, третьою статті 22 Закону № 3543, та вчинення ним адміністративного правопорушення, передбаченого [статтею 210-1 КпАП](#).

Якщо ТЦК отримає письмову відповідь про неможливість здійснити адміністративне затримання та доставити громадянина, керівник ТЦК протягом п'яти днів з дня отримання такої відповіді надсилає громадянину в паперовій формі засобами поштового зв'язку рекомендованим листом із повідомленням про вручення на адресу його місцезнаходження, місця проживання чи перебування вимогу про виконання обов'язку/обов'язків військовозобов'язаним, резервістом (*далі* — Вимога). Стаття визначає, коли Вимогу вважатимуть врученою. Форму та зміст Вимоги визначить Міноборони.

Якщо громадянин добровільно протягом 10 к. дн. із дня вручення Вимоги не виконав зазначеного у ній обов'язку/обов'язків, ТЦК звертається до суду з приводу тимчасового обмеження такого громадянина у праві керувати транспортним засобом під час мобілізації — на строк до виконання або відкликання Вимоги.

Вимогу вважають:

- виконаною, якщо громадянин виконав обов'язок, зазначений у Вимозі;
- відкликаною, якщо припинили або завершили строк мобілізації.

Чи вплине це на можливість виконувати роботу працівником-водієм — розкажемо в окремій консультації

Про військовий обов'язок і військову службу

Закон України від 25.03.1992 № 2232-ХІІ

Військовий обов'язок
(ст. 1)

Уточнили складники військового обов'язку.

Увели **ЦНАП** та **центри рекрутингу** як органи, що забезпечують виконання військового обов'язку громадянами України. Положення про центри рекрутингу затвердить КМУ. КМУ також отримав доручення забезпечити функціонування при ЦНАП та центрах зайнятості рекрутерів для залучення на військову службу.

Очікуємо на **нові форми військово-облікових документів (ВОД)**. Форму, порядок оформлення/створення та видачі ВОД визначають:

- КМУ — для призовників, військовозобов'язаних та резервістів. Наразі ці питання визначають накази Міноборони;
- Міноборони, МВС, СБУ, розвідоргани, Управління держохорони та Держспецзв'язку — для військовослужбовців.

[ВОД, видані раніше, залишаться чинними.](#) Тож перепон [приймати на роботу](#) не виникне.

Так само, як і в Законі України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» від 21.10.1993 № 3543-ХІІ, зобов'язали громадян, які підлягають взяттю на військовий облік, перебувають на військовому обліку призовників або в запасі ЗСУ, СБУ, розвідорганів чи проходять службу у військовому резерві, **уточнити протягом 60 днів з дня набрання чинності указом Президента України про оголошення мобілізації, затвердженням ВРУ, свої персональні дані через ЦНАП або через електронний кабінет, або в ТЦК.**

Тепер закон прямо визначає, що **жінок**, які перебувають на військовому обліку, **можуть призвати** на військову службу чи залучити для виконання робіт із забезпечення оборони держави у воєнний час **добровільно**

Військова служба і виконання військового обов'язку в запасі (ст. 2)

Строкову військову службу замінює базова. Відповідно, змінили термінологію в тексті закону. Статтю 18-1 «Особливості призову на строкову військову службу та діяльності призовних комісій під час дії воєнного стану» виключили

Базова загальновійськова підготовка (ст. 10-1)

Це не базова військова служба, а окрема навчальна дисципліна, яку включають до навчальних планів закладів вищої освіти всіх форм власності. Підготовку проводитимуть у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, навчальних частинах/центрах ЗСУ, інших військових формувань, правоохоронних органів спецпризначення та Державної спеціальної служби транспорту, закладах освіти зі специфічними умовами навчання, що готують поліцейських, а також у закладах вищої освіти всіх форм власності.

Порядок проведення базової загальновійськової підготовки визначатиме Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу» від 25.03.1992 № 2232-ХІІ та нормативно-правові акти КМУ.

Базову загальновійськову підготовку проходитимуть:

1) громадяни України чоловічої статі, крім осіб:

- звільнених за станом здоров'я через непридатність до військової служби;
- які до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах;
- проходили військову службу;

2) жінки — добровільно.

Базова загальновійськова підготовка розпочинається з **1 вересня 2025 року**:

- для громадян, які здобувають вищу освіту, — в закладах вищої освіти всіх форм власності, а також закладах освіти зі специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських;
- для громадян, які планують вступити вперше на державну службу, службу в ОМС, зайняти посади в органах прокуратури, а також інших громадян (за бажанням) — у навчальних частинах/центрах ЗСУ.

[Прикінцеві та перехідні положення Закону № 3633](#) визначають:

1) вимоги до кандидатів на посади державної служби, служби в ОМС, прокурорів щодо проходження ними базової загальновійськової підготовки або військової служби, починають застосовувати з дня, наступного за днем припинення чи скасування воєнного стану, але не раніше ніж через один рік після запровадження базової

загальновійськової підготовки — тобто **не раніше, ніж із 1 вересня 2026 року**;

2) на службу в ОМС уперше не може вступити особа чоловічої статі віком до 60 років, яка не пройшла базову загальновійськову підготовку або військову службу, крім осіб, визнаних за станом здоров'я непридатними до військової служби

<p>Взяття громадян України на військовий облік призовників (ст. 14)</p>	<p>Термінологію «приписка громадян до призовних діляниць» змінюють на «взяття на військовий облік призовників».</p> <p>Зникне поняття «непридатний до військової служби в мирний час, обмежено придатний у воєнний час».</p> <p>Комісія з питань взяття на військовий облік ухвалюватиме одне з рішень:</p> <ul style="list-style-type: none"> • придатний для військової служби та попередньо призначений до служби у ЗСУ чи іншому військовому формуванні; • тимчасово непридатний до військової служби, потребує лікування; • підлягає направленню на додаткове медичне обстеження та проведення повторного медогляду (із зазначенням дати проведення); • непридатний до військової служби
<p>Направлення громадян України для проходження базової військової служби (ст. 15)</p>	<p>Направлятимуть осіб, яким до дня відправлення на базову військову службу виповнилося 18 років, і старших осіб, які не досягли 25 років. Громадяни України можуть один раз обрати рік проходження базової військової служби до досягнення ними 24 років.</p> <p>Стаття визначає процедуру направлення, поважні причини неприбуття громадянина у строк, визначений у повістці ТЦК, для відправлення в навчальну частину/центр та знаходження у відповідному ТЦК/обласному збірному пункті до відправлення в навчальну частину/центр</p>

Відстрочка від направлення для проходження базової військової служби (ст. 17)

Відстрочку отримають призовники:

- які визнані тимчасово непридатними до військової служби за станом здоров'я;
- навчаються у закладах загальної середньої, професійної/професійно-технічної, фахової передвищої, вищої освіти, вищої духовної освіти за денною або дуальною формою здобуття освіти, в інтернатурі або докторантурі (відстрочку нададуть до досягнення особою 24 років);
- обрали рік, в якому бажають пройти базову військово підготовку;
- мають право на звільнення з військової служби через сімейні обставини або з інших поважних причин, перелік яких визначає частина 12 статті 26 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» від 25.03.1992 № 2232-ХІІ;
- яким повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення або стосовно яких кримінальну справу розглядає суд, до ухвалення відповідного рішення.

Призовники, яким надали відстрочку у зв'язку з навчанням у закладах освіти або через сімейні обставини, зобов'язані щороку, до 1 жовтня, подавати до ТЦК документи, що підтверджують їхнє право на відстрочку

<p>Матеріальне забезпечення громадян України у зв'язку з призовом, направленням або прийняттям на військову службу (ст. 21)</p>	<p>Роботодавці так само увільнятимуть від роботи і зберігатимуть місце роботи, посаду та середню зарплату працівникам на час виконання обов'язків, пов'язаних із взяттям на військовий облік, направленням, призовом або прийняттям на військову службу.</p> <p>Такі самі гарантії поширюватимуться і на час проходженням медогляду (медобстеження в амбулаторних чи стаціонарних умовах), лікування за направленням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • центрами рекрутингу; • ЦНАП; • ТЦК, СБУ, розвідорганів
<p>Строки військової служби (ст. 23)</p>	<p>Визначили строки базової військової служби:</p> <ul style="list-style-type: none"> • у мирний час, в особливий період (крім періоду дії воєнного стану) — до п'яти місяців, з яких до трьох місяців здійснюється базова загальновійськова підготовка, до двох місяців — фахова підготовка; • під час дії воєнного стану — до трьох місяців, з яких не менше одного місяця здійснюється базова загальновійськова підготовка, до двох місяців — фахова підготовка

<p>Взяття на військовий облік, зняття та виключення з нього (ст. 37)</p>	<p>Уточнили підстави взяття/зняття/виключення з військового обліку.</p> <p>На військовий облік військовозобов'язаних призовників братимуть одразу після проходження базової загальновійськової підготовки, а також у разі звільнення від направлення для проходження базової військової служби.</p> <p>Із військового обліку після змін не виключатимуть громадян України:</p> <ul style="list-style-type: none"> • які призвані чи прийняті на військову службу; • проходять військову службу/навчання у закладах фахової передвищої військової освіти, вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти; • були раніше засуджені до позбавлення волі за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину; • направлені для відбування покарання до установ виконання покарань або до яких застосовано примусові заходи медичного характеру
<p>Призов на військову службу під час мобілізації. Демобілізація (ст. 39)</p>	<p>Призивають резервістів та військовозобов'язаних, які перебувають у запасі та не заброньовані незалежно від місця їх перебування на військовому обліку.</p> <p>На військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період можуть призвати засуджених осіб, які звільнені від відбування покарання з випробуванням, крім тих, які засуджені за вчинення злочинів проти основ національної безпеки України. Такі особи проходять військову службу винятково у відповідних спеціалізованих підрозділах військових частин</p>
<p><u>Про правовий режим воєнного стану</u></p> <p>Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII</p>	

<p>Заходи правового режиму воєнного стану (ст. 8)</p>	<p>Скасовуються:</p> <ul style="list-style-type: none">• заборона змінювати місце проживання/місце перебування без дозволу ТЦК або керівника відповідного органу СБУ чи Служби зовнішньої розвідки України;• можливість обмежувати проходження альтернативної (невійськової) служби
---	--

Правовий статус та обмеження прав і свобод громадян та прав і законних інтересів юридичних осіб в умовах воєнного стану (ст. 20)

У період дії воєнного стану громадяни України чоловічої статі віком від 18 до 60 років **зобов'язані мати при собі** військово-обліковий документ (ВОД) разом із документом, що посвідчує особу, та **пред'являти** їх на вимогу уповноваженого представника ТЦК або поліцейського, а також представника Державної прикордонної служби України у прикордонній смузі, контрольованому прикордонному районі та на пунктах пропуску через державний кордон України.

Консульські дії вчинятимуть у закордонних дипломатичних установах України в умовах воєнного стану за заявами громадян України чоловічої статі віком від 18 до 60 років, які не оновили персональних даних, за умови одночасного їх оновлення. Дійсність ВОД перевірятиме консульська посадова особа закордонної дипломатичної установи України в порядку, встановленому КМУ. Обмеження не застосовуватимуть у разі:

- оформлення посвідчення особи на повернення в Україну;
- вчинення консульських дій щодо дітей громадянина України, другий із батьків яких є іноземцем або особою без громадянства;
- вчинення дій за заявами громадян України, які перебувають під арештом, затримані чи позбавлені волі за кордоном.

В умовах воєнного стану паспорти громадянина України та громадянина України для виїзду за кордон відокремлені підрозділи/філії/представництва державного підприємства, що належить до сфери управління Державної міграційної служби України і розміщені **за межами України**, оформлюватимуть громадянам України чоловічої статі віком від 18 до 60 років **за наявності ВОД**. Дійсність ВОД перевірятиме працівник відокремленого підрозділу/філії/представництва у порядку, встановленому КМУ

[Про державну службу](#)

Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII	
Право на державну службу (ст. 19)	На державну службу не може вперше вступити особа чоловічої статі віком до 60 років, яка не пройшла базової загальновійськової підготовки або військової служби, крім осіб, визнаних за станом здоров'я непридатними до проходження військової служби
<u>Про Національну поліцію</u>	
Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII	
Додаткові повноваження поліції (ст. 24)	Статтю доповнили частиною п'ятою такого змісту: за зверненням ТЦК, органів СБУ або розвідорганів органи та підрозділи, що входять до системи поліції, беруть участь у заходах щодо оповіщення військовозобов'язаних та резервістів спільно з представниками ТЦК, а також здійснюють адміністративне затримання та доставлення призовників, військовозобов'язаних та резервістів, які вчинили адміністративні правопорушення, передбачені статтями 210, 210-1 КпАП
Перевірка документів особи (ст. 32)	У період дії воєнного стану та/або під час мобілізації (крім цільової) поліцейський має право вимагати в особи чоловічої статі віком від 18 до 60 років пред'явити військово-обліковий документ разом з документом, що посвідчує особу, у спосіб, який дає можливість поліцейському прочитати та зафіксувати дані, що містяться в документах

Попереду нас чекає низка нових нормативних актів. Публікуватимемо роз'яснення із застосування оновлених норм законодавства, огляди нових нормативних актів, коли їх затвердять уповноважені органи.

3. Юридична відповідальність за порушення військового обліку

Порушення	Штраф	Підстава*
Адміністративна відповідальність роботодавця		
Уперше	1000—1500 нмдг	ст. 210-1 КпАП
Повторне протягом року, якщо за це порушення особу вже піддано адмінстягненню	1500—2000 нмдг	
В особливий період	2000—3500 нмдг	
Адміністративна відповідальність працівника		
Порушення призовниками, військовозобов'язаними, резервістами правил військового обліку		
Уперше	200—300 нмдг	ст. 210 КпАП
Повторне протягом року порушення, за яке особу вже піддано адмінстягненню	300—500 нмдг	
В особливий період	1000—1500 нмдг	
Порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію		
Уперше	300—500 нмдг	ст. 210-1 КпАП
Повторне протягом року порушення, за яке особу вже піддано адмінстягненню	500—700 нмдг	
В особливий період	1000—1500 нмдг	
Зіссуття або недбале зберігання призовниками, військовозобов'язаними і резервістами військово-облікових документів, яке спричинило їх втрату		
Уперше	30—50 нмдг	ст. 211 КпАП
Повторне протягом року порушення, за яке особу вже піддано адмінстягненню, а також порушення в особливий період	50—100 нмдг	
Кримінальна відповідальність працівника		
Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу	Обмеження волі на строк до 3 років	ст. 335 КК
Ухилення від призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період	Позбавлення волі на строк 3—5 років	ст. 336 КК
Ухилення призовника, військовозобов'язаного, резервіста від військового обліку після попередження, зробленого відповідним керівником територіального центру комплектування та соціальної підтримки, керівниками відповідних органів Служби безпеки України, відповідних підрозділів Служби зовнішньої розвідки України	Штраф 300—500 нмдг або виправні роботи на строк до 1 року	ч. 1 ст. 337 КК
Ухилення військовозобов'язаного, резервіста від навчальних (спеціальних) зборів	Штраф 500—700 нмдг або виправні роботи на строк до 2 років	ч. 2 ст. 337 КК

* Положення [статей 210, 210-1 КпАП](#) не застосовують у разі можливості отримання держателем Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів персональних даних призовника, військовозобов'язаного, резервіста шляхом електронної інформаційної взаємодії з іншими інформаційно-комунікаційними системами, реєстрами

(зокрема публічними), базами (банками) даних, держателями (розпорядниками, адміністраторами) яких є державні органи.

4. У які документи внести зміни після реорганізації підприємства чи філії

У ході реорганізації може змінюватися власник підприємства, установи, організації (далі — організація), організаційна структура і функції, назва організації та структурних підрозділів, вимоги до професійних і ділових якостей працівників, назви посад і зміст трудових функцій, кількісний та якісний склад персоналу тощо.

Зміна назви підприємства

Зміна назви організації і форми власності зазначається в організаційних документах, у документах, що регламентують процеси управління персоналом (штатному розписі, посадових інструкціях, правилах тощо), та облікових документах працівників.

Записи про зміну назви організації вносяться до трудових книжок працівників відповідно до пункту 2.15 Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників, затвердженої наказом Мінпраці, Мін'юсту, Мінсоцзахисту України від 29.07.1993 № 58. Також відповідні зміни потрібно внести до особових карток працівників (типова форма П-2): закреслити попередню назву, поруч (або зверху) зазначити нову повну назву організації або проставити штамп із назвою організації. Відомості про зміну назви організації слід внести і до особових справ працівників: зазначити нове найменування на обкладинках особових справ та внести необхідні відомості до доповнень до особового листка з обліку кадрів.

Відповідно до пункту 5 глави 2 розділу IX Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затверджених наказом Мін'юсту України від 18.06.2015 № 1000/5 (далі — Правила № 1000/5), розширення або звуження повноважень, компетенції, обсягу або територіальних меж діяльності, зміна підпорядкованості, структури, перейменування або часткова зміна назви установи, що не супроводжувалося докорінною зміною її основних функцій, не є підставами для розмежування її документів на два архівних фонди.

Отже, зміна назви організації не вплине на подальший порядок реєстрації документів. Однак на обкладинках журналів реєстрації наказів, Книги обліку руху трудових книжок та вкладишів до них, інших облікових форм слід зазначити нове найменування організації та дату, з якої його застосовують. Попереднє найменування не закреслюють, а беруть у дужки. Відповідні записи виконують і на обкладинках усіх справ, що заведені у діловодстві кадрової служби згідно з номенклатурою справ на поточний рік.

Нову номенклатуру справ складати не потрібно, адже до 15 листопада поточного року відповідно до пункту 8 глави 1 розділу IV Правил № 1000/5 розроблюється номенклатура справ структурних підрозділів організації на новий рік, у т. ч. й номенклатура справ відділу кадрів, де передбачено майбутні зміни.

Зміна назви посади і коду за Класифікатором професій (КП) є зміною істотних умов праці, пов'язаною зі змінами в організації виробництва і праці, що регулюється статтею 32 КЗпП. Про зміну істотних умов праці працівника слід повідомити не пізніше ніж за два місяці. . (У воєнний час про зміни істотних умов праці попереджають безпосередньо перед зміною істотних умов праці)

Якщо працівник не погоджується на продовження роботи за новою посадою, то трудовий договір припиняється на підставі відмови від продовження роботи у зв'язку із зміною істотних умов праці (п. 6 ст. 36 КЗпП).

Зміна назви посади може бути пов'язана або не пов'язана зі змінами змісту трудового договору та кола трудових обов'язків працівника. Проте необхідно дотримуватися порядку, визначеного статтею 32 КЗпП. Якщо факт змін в організації виробництва і праці не мав місця, зміна істотних умов праці (зміна найменування посади) може бути визнана неправомірною. Верховний Суд України надав роз'яснення судам, що зміни в організації виробництва і праці — це раціоналізація робочих місць, введення нових форм організації праці, у т. ч. перехід на бригадну форму організації праці і, навпаки, впровадження передових методів, технологій тощо (п. 10 Постанови Пленуму ВСУ «Про практику розгляду судами трудових спорів» від 06.11.1992 № 9).

Увага! Пам'ятайте, відповідно до частини 4 статті 36 КЗпП у разі зміни власника організації, а також у разі її реорганізації (злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення) дія трудового договору працівника продовжується.

Реорганізація філії

Увага! Реорганізація організації - це злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення (ч. 4 ст. 36 КЗпП). Реорганізацію філії як структурного підрозділу розглядають за аналогією з реорганізацією організації. Відповідно до статті 95 Цивільного кодексу України філія є відокремленим підрозділом юридичної особи, який розташований поза її місцем розташування та здійснює всі або частину її функцій

Якщо зміни стосуватимуться істотних умов праці, то їх оформлюватимуть розпорядчими документами і вноситимуть відповідні зміни до організаційних документів організації і облікових документів працівників філії.

Якщо реорганізація супроводжується скороченням чисельності та штату, то працівників звільняють на підставі пункту 1 статті 40 КЗпП із додержанням вимог статті 49-2 КЗпП.

Ураховуючи заборону на звільнення з ініціативи роботодавця працівників, які перебувають у відпустках (ч. 3 ст. 40 КЗпП, ч. 3 ст. 184 КЗпП), за їх згодою переводять на інші посади або у структурні підрозділи відповідно до статті 32 КЗпП.

У разі зміни лише назви філії (підрозділу) та підпорядкованості, працівники залишаються працювати на своїх посадах. Змінена назва філії вноситься до [особової картки П-2](#), особових справ, доповнень до особового листка з обліку кадрів та до трудових книжок працівників.